

nesker kan være sammen og synge og spille og arbejde med tro i forskellige workshops.

Måske hænger det sammen med, at vi ikke helt kender de genrer fra vores tradition, og måske også med, at det ikke er genrer vi ønsker at benytte. Men hvad vil vi så? Hvordan finder vi former, der falder os naturlige, og som samtidig tjener formålet?

Med andre ord – hvem har idéer til, hvad vi i de frie menigheder kan gøre for at bringe kristendommen videre til de næste generationer?, Skal vi til at lave fælles konfirmand- og ungdomslejre, skal vi ændre årsmøderne, så de også taler til andre end dem, der normalt kommer?

Eller skal vi lade være at gøre noget og gå ud fra at gudstjenestetragten naturligt melder sig med alderen?

Laura Lundager Jensen

Beretning 2006

Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheder

”Så giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er ! ”

Det har været et højspændt år, ikke specielt når det gælder denne forenings interne forhold, de har alt i alt været ret fredelige. Men så meget mere dramatik har der været omkring opfattelsen af religionernes synlighed og betydning. Først i en debat om den bibelske skabelsesberetning og et forsvar for den med begrebet intelligent design, siden stor ståhej om 12 tegninger i et dagblad. Endnu engang måtte vi til overraskelse indse, at når det gælder religion, er der stærke lidenskaber i spil.

I den slags debatter sker det ofte, at de egentlige modsætninger finder sammen om at opstille vilkårene for debatten ved at kræve den ene eller

anden absolutte position respekteret. Måske uden at ville det er de stærkeste modsætninger enige om at sætte en fælles logik, som de kræver respekteret af alle andre. De kræver et ja eller nej, idet de forudsætter at enten må det ene udsagn være falsk og det andet løgn og omvendt. Sådan var det med debatten om Bibelens skabelsesberetning, hvor man enten kunne tilslutte sig Bibelens beretning (eller et subtile taget forsvar) eller den naturvidenskabelige fornægtelse af Gud som skaber. De to parter var og er fælles om logikken enten er det ene standpunkt sandt eller også er det andet. Vi mennesker har åbenbart et stærkt ønske om at få tilværelsen til at ” gå op ” i én forklaring. De positivistiske

materialister og bibelfundamentalister af enhver grad var enige om den samme logiske slutning – det ene synspunkt må udelukke det andet.

De sammensvorne fjenders fælde

En enkelt af biskopperne kom ikke særlig heldigt fra at kaste sig ind i den polemik - for den er en fælde. Den samme fælde som blev opstillet for Jesus i spørgsmålet om kejserens mønt. De sammensvorne indbyrdes modstandere var fælles om at stille det spørgsmål som de mente kun kunne besvares med et ja eller et nej. Spørgsmålet lød " Er det tilladt at give kejseren skat eller ej?" Havde Jesus sagt ja havde han forrådt det jødiske folk og fra deres synspunkt dermed Gud og havde han sagt nej havde han fornægtet den herskende samfundsorden i den romerske stat. Set fra de helliges synspunkt var det kun et korrekt svar og tilsvarende var der kun et korrekt svar set fra den romerske stats position. De sammensvorne fjender fik et svar som ikke passede med deres logik. " Giv kejseren hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er!" "De undrede sig og gik deres vej", som der står. Det svar som Jesus gav sine modstandere indførte en forudsætning for hele vores kultur, med det svar fik vi muligheden for at skelne i stedet for at adskille. Paradokset fandt sit hjemsted og omdrejningspunkt. Der er gemt en afgørende forudsætning for enhver tale om frihed i den mulighed at kunne skelne uden at skulle adskille. Jeg kan med nysgerrig videbegærlighed sige "Giv naturvidenskaberen hvad der hører den til og hvad den med sine begrænsninger kan begrunde og forklare. Alt sammen til

nytte og gavn. Og giv så Guds hvad Guds er og som ingen af os kan udgrunde eller begrunde – kun tro " Den tro som er det eneste vi kan træde fremtiden frimodigt i møde med, som andet og mere end selvopholdende kynikere.

Er religion en privat sag ?

Samme spørgsmål om kejserens mønt og det svar, som fulgte, bliver meget ofte misforstået i disse dage, hvor der lyder stærke krav om at adskille. Religionen er en privat sag siges der besværgende, selvom man skal være både blind og døv for at kunne påstå noget sådan, derfor tillader jeg mig at kalde udsagnet en besværgelse. Vort forhold til Gud er mindst en tremands-sag, er der som sandt er sagt, derfor er kristendommen også en offentlig sag. Når besværgelsen falder er det fordi muligheden for at skelne tilsyneladende ikke er indeholdt i islam og fordi evnen til at skelne også er svækket her i landet, som så mange andre steder i verden. I farten gælder besværgelsen i lighedens navn alle religioner, også den kristendom som i grunden indførte hjemsteds for paradokset og muligheden for at skelne uden at skulle adskille.

Stor ståhej om nogle tegninger af en stol eller hvad ?

Næste dramatiske batalje var sagen om de 12 tegninger. Som i hovedsagen netop ikke var et spørgsmål om religion og tro, men en politisk sag understøttet af fascistiske kræfter i Mellemøsten og hjemlige imamer, som i den anledning fik deres, ikke 15 sekunders, men 15 dages berømmelse. Og den meget hjemlige for ikke at sige provinsielle

så kaldte intellektuelle offentlighed gik i fælden, fordi den med logikkens konsekvens sluttede sig til, at deres fjendes fjender måtte være deres venner. Så derfor kunne man med nogen munterhed iagttage, at gamle kulturradikale gudsfornægtere, som tidligere havde ført krig mod sorte missionske koner på den jyske vestkyst, nu gik til kamp for god tone og respekt for religionerne og det i den avis som ellers havde været den første til i 6-spalter på forsiden at hænge de hellige i Harboøre til tørre til spot og spe. Fra modsatte hold blev logikken i denne sag strammet til da ytringsfriheden tilsyneladende snarere skulle være en ret til at forhåne - hvad det så skulle tjene til? Men tilbage og nok så vigtigt står jo, at ingen religion på forhånd kan gøre krav på respekt, hvis det er tilfældet må det jo gælde enhver religion uanset hvor opskur eller forskruet den er. Sådan et det naturligvis ikke, enhver religion eller tro har ikke krav på anden respekt end den, som den selv fremelsker under første og sidste forudsætning, som er frihed!

Fra de store bataljer til de mindre.

Konference på Liselund

I efteråret afholdt foreningen en visionskonference på Liselund ved Slagelse. Konferencen fik god deltagelse selvom vi godt kunne have været endnu flere.

Gode foredrag satte gang i samtalen og gav en god optakt til gruppearbejdet omkring en række spørgsmål og emner, som skulle bidrage til at styrke vore evner muligheder for at udtrykke hvad det vil sige at være fri grundtvigsk menighed i vor

tid. Foreningens redaktør Janne Suljkær udførte et stort stykke arbejde med at formulere spørgsmål og efter konferencen sammen skrev hun de mange referater, så de nu er tilgængelige. Vi er glade for at så mange meldte positivt tilbage. Vi vil også i fremtiden forsøge os med den slags møder.

Kirkepolitisk følgegruppe

På årsmødet for to år siden foreslog bestyrelsen nedsat en kirkepolitisk følgegruppe. Jeg opfordrede interessererede til at melde sig og senere blev der rundsendt mail til præsterne med samme opfordring. Man kan ikke sige at medlemmerne stod i kø for at være med, men bestyrelsen rettede henvendelse til enkeltpersoner og bestræbte sig derefter på at sammensætte en gruppe med alsidige kompetencer. Gruppen består i dag af følgende medlemmer:

Etnolog Margaretha Balle-Petersen, formand for Vartov Valgmenighed. Frans Ole Overgård universitetslektor, medlem Bering Valgmenighed. Tidl. valgmenighedspræst Bjørn Krab-Johansen, medlem Odense Valgmenighed. Frimenighedspræst Henrik Jensen, Ågård Frimenighed. Lærer Lisbeth Andreasen medlem Ubbberup Valgmenighed. Valgmenighedspræst Kurt V. Andersen, Bøvling Valgmenighed.

Følgegruppen har ikke nogen konkret opgave og skal ikke fremlægge noget arbejde. Meningen med gruppen er at den skal være med til følge den kirkepolitiske udvikling og bidrage til bestyrelsens arbejde på det område. Sidst har gruppen gennemgået kirkeministeriets forslag til ny struktur for Folkekirken og høringsssvarene til samme forslag.

Folkekirken

Med forslaget til ny struktur for Folkekirken, som i hovedsagen er en følge af kommunalreformen, vil der blive møbleret en del om på kompetencer og indflydelse.

Provstierne vil få øget ansvar og indflydelse på økonomi og personaleforhold og der vil blive færre af dem.

Den udvidelse af menighedsrådenes kompetence, som den forrige kirkeminister havde lagt på til, bliver ikke til noget snarere tvært om. Ønsket går nu på at løfte administrative byrder væk fra menighedsrådene ud fra en betragtning om, at de så kan koncentrere sig om det egentlige menighedsarbejde.

I stifterne bliver der lagt op til, at der skal vælges stiftsråd med "stiftsøvrighed" med "fødte" medlemmer, som biskop og en forvaltningsdirektør e.l., som skal tage sig af veldefinerede opgaver som undervisnings tiltag, ændringer i sognestruktur og fordeling af præster.

For os er det vigtigt, at disse stiftsråd får helt klare og veldefinerede opgaver og ansvar, at de dermed ikke kan begynde at politisere, som et egentlig kirkeråd.

Alt i alt får ændringerne ikke den store umiddelbare betydning for de frie menigheder. Dog må vi sige at det er afgørende vigtigt, at vi påtager os vores del af den påtrængende undervisningsopgave som Folkekirken står med og som der lægges op til at stifterne skal bruge flere midler på.

I det hele taget er tiden nok inde til at vi tager en drøftelse af i hvilken grad vi skal blande os og lade os inddrage i de folkekirkelige strukturer. Jeg ser meget gerne en drøftelse af disse ting på årsmødet.

Skat og ligning

De frie menigheder har haft en del bøv! med en enkelt kommune, når det gælder oplysninger om medlemmers indtægtsforhold. Vi har været meget spændte på, hvordan det vil gå med de nye skattecentre og noget overblik over det forhold, har vi endnu ikke. Vi forventer det vil gå smertefrit og håber, at tidligere problemer bliver ryddet af vejen. Hvis I får problemer vil bestyrelsen gerne have underretning hurtigt. Vi har skrevet til skatteministeren og fået løfte fra ham om, at han vil se på sagen, hvis der bliver problemer.

Hjemmeside

Vi arbejder p.t. på ny hjemmeside, hvor de hidtil efterlyste oplysninger om ansættelsesforhold m.m. vil blive opdateret. Det er til tider et langsomt, utaknemmeligt og vanskeligt arbejde. Vi forventer af have ny hjemmeside klar omkring 1. august.

Personaleansættelser

Jeg vil gerne endnu engang understrege, at det er vigtigt, at nye præster bliver indmeldt i pensionsskassen omgående ved ansættelsen.

Det er vigtigt for menighedernes arbejde og liv, at der er gode ansøgere til stillingerne uanset om det er præster, organister, kirkesangere e.a. Små menigheder har faktisk noget at byde på og skal gøre noget for at beskrive de muligheder, som en deltidsansættelse kan give specielt modne ansøgere.

Kontakt til bestyrelsen

Vi er en forening med mange medlemmer, men med en lille økonomi.

Så længe menighederne er selvbe-
roende og har en klassisk forenings-
dannelse er det et gode. Jeg synes
der gøres et godt , idérigt frivilligt
arbejde i menighederne. Jeg har
den glæde at have lejlighed til at
besøge menigheder ud over landet
og bliver forundret og inspireret af
at mærke tilhørsforhold og stolthed

over arbejdet. Men vi kunne måske
blive bedre til at dele idéer og erfa-
ringer.

Tak for samvær og gode tele-
fonsamtaler gennem året.

Kurt V. Andersen

Ordinær generalforsamling på Vrå Højskole den 17. juni 2006 kl. 16.

Formanden bød forsamlingen vel-
kommen til generalforsamlingen og
man sang herefter "Ingen har
guldtårer fældet".

Stemmemateriale blev uddelt til de
37 fremmødte menigheder.

Pkt. 1: Valg af stemmetællere og dirigent

*Som stemmetællere valgtes Aksel
Sørensen, Ubberup, Kai Michel-
sen, Osted, Eilif Frank, Sdr. Nærå
og Vagn Bækhøj, Vesthimmer-
land.*

*Som dirigent valgtes Eigil Nielsen,
Vrå. Han konstaterede generalfor-
samlingen lovlig indvarslet og der-
med beslutningsdygtig.*

Pkt. 2: Beretning

*Formand Kurt V. Andersen aflagde
beretning og under den efterfølgen-
de debat var der følgende indlæg:*

*Niels Thomsen, København –
Hvis man godkender formandens be-
retning, godkender man så også den
holdning der blev forelagt om Islam?*

*Kurt V. Andersen –
Nej, det er formandens beretning og
ikke foreningens.*

*Mie Lervad Thomsen, Frederiksborg –
Finder at formandens beretning er
en sammenblanding af forkyndelse
og de mere praktiske foranstaltning-
er. Emner bør snarere tages op
andetsteds og at man oparbejder
mere debat. Synes at det er uhel-
digt at hjemmesiden professionalis-
eres.*

*Kai Michelsen, Osted –
Ser gerne at formanden har sin fri-
hed til at lave beretning. Lad os ikke
godkende beretningen, men tage
den til efterretning og debattere
indholdet frit.*